

ضرورت و اهمیت فناوری در تعامل خانواده و آموزش و پرورش

صفی‌اله ملکی ← دکتری جامعه‌شناسی

مهدیه ملکی ← کارشناس ارشد فیزیولوژی

مقدمه

عدالت آموزشی، ارتقای کیفیت، سرعت یادگیری و یاددهی یکی از شرط‌های تحقق عدالت خواسته همه دولتمردان و حاکمان کشور می‌باشد.

باتوجه به اینکه سرمایه انسانی (Human capital) اصلی‌ترین و مهم‌ترین رکن توسعه اقتصادی و رشد تولید ناخالص ملی هر کشور محسوب می‌شود، توانمندسازی نیروی انسانی ماهر، مجرب، کارشناس و متعهد از طرف خانواده‌ها و آموزش و پرورش، لازمه زیر ساخت‌های توسعه پایدار یک کشور می‌باشند.

تقویت موتور محرکه اقتصادی همه کشورها با پیوند خانواده‌ها با آموزش و پرورش، بهینه‌سازی و اصلاح ساختارهای موجود و به‌روز کردن نظام آموزشی برای تربیت نسلی پویا مطالبه‌گر و مسئولیت‌پذیر میسر خواهد بود.

اولیا دانش‌آموزان و معلمان زحمتکش و دلسوز جامعه، نقشی کلیدی و حیاتی در توسعه فردی و اجتماعی و اقتصادی کشور دارند، به‌طوری‌که بیشتر کشورهای پیشرفته مثل ژاپن، آلمان و فرانسه، بیشترین سرمایه‌گذاری را در حوزه آموزش و پرورش، به‌ویژه نقش و جایگاه

پرورش یا آموزش از راه دور، هزینه‌های دولت، اولیا و دانش‌آموزان در تردد، مصرف برق و آب و غیره کاهش می‌یابد. یکی از چالش‌ها و معضله‌های آموزش و پرورش و خانواده‌ها، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، بالابودن هزینه‌های آموزش و پرورش می‌باشد که با استفاده از فناوری کاهش می‌یابد.

۴) جلوگیری از اتلاف وقت:

فناوری از تلف‌شدن وقت دانش‌آموزان در مسیر رفت و آمد به مدرسه، پوشیدن لباس، سوار شدن به وسیله نقلیه و غیره می‌کاهد.

۲) گستردگی حجم جامعه هدف در دانش‌افزایی:

آموزش e-learning محدودیت کلاسی و مدرسه و تعداد و ظرفیت کم کلاسی‌ها را با ابزارهای فناوری برداشته است، به‌طوری‌که در کشورهای پیشرفته، مدرسه‌ها با ظرفیت فیزیکی ۴۰۰ دانش‌آموز از طریق فناوری بیش از ۴۰۰۰ دانش‌آموز را از طریق آموزش از راه دور تحت پوشش دارند. البته آموزش چهره‌به‌چهره کامل حذف نشده است.

۳) کاهش هزینه‌ها:

با برخط (آنلاین) شدن نظام آموزش و

و ارتقای منزلت معلمان و پیوند آنان با خانواده‌ها داشتند.

ارتباطی معنادار بین آگاهی بخشی معلمان و والدین از طریق فناوری اطلاعات (I.T) با میزان تأثیرگذاری آنان، همچنین میزان یادگیری دانش‌آموزان در قرن معاصر (پسامدرن) دارد، جامعه ایرانی در حال گذر از سنتی به سوی مدرنیته و فرامدرنیته از طریق شبکه‌های مجازی است.

نقش فناوری در جهانی شدن نظام آموزش و پرورش با پیشرفت علم و دانش نقش آموزش الکترونیکی (آموزش از راه دور) به صورت e-learning در جهان پسامدرن به شدت و سرعت بالایی گسترش یافته است و جهان از طریق فناوری به سوی قلمروزدایی (حذف مرزهای جغرافیایی)، نوسازی، نوگرایی و خلق جهانی آزاد بدون مرز و بدون قیدوبندهای فرهنگی و محلی پیش می‌رود.

در نظام تعلیم و تربیت اسلامی و ایرانی با حفظ اصول اولیه اسلامی باید نظام آموزشی خود را با جهانی شدن به عنوان احکام ثانویه از طریق عالمان و فاضلان دینی تطبیق داد و با حفظ استقلال، همگرا و همسو با مناسبات و تعامل‌های اجتماعی دنیا باشیم تا در رقابت سازنده جهانی، به جای انحطاط و نابودی، به سوی پیشرفت و رشد اقتصادی و تعالی فرهنگ غنی ایرانی و اسلامی حرکت کنیم؛ بنابراین، ساختار نظام آموزش و پرورش موجود باید بازنگری و اصلاح شود و زیرساخت‌های فناوری IT توسعه و گسترش یابند.

کاربرد و مزیت‌های فناوری

۱) تسریع و تسهیل در آموزش:

شبکه‌های اجتماعی (مجازی) زمان و مکان آموزش را درنوردیدند و آن را به آموزش فوری و آبی بدون محدودیت مکانی تبدیل کردند.

پیشنهادهای

- ۱) تعامل آموزش و پرورش با قوه مقننه و وضع قانون‌های مرتبط با فناوری و تأمین هزینه‌ها و غیره؛
- ۲) تقویت و توسعه زیرساخت‌های فناوری مثل شبکه‌های شاد و غیره؛
- ۳) استفاده از تجربه کشورهای پیشرفته در حوزه آموزش از راه دور یا برخط؛
- ۴) آموزش فناوری و کاربرد آن به معلمان و خانواده‌ها برای بهره‌وری بهینه از فناوری‌های جدید اطلاعاتی و ارتباطی؛
- ۵) ایجاد انگیزه‌های درونی و بیرونی برای معلمان و والدین آنان در ترغیب دانش‌آموزان به یادگیری بهتر و عمیق‌تر؛
- ۶) همکاری و هماهنگی با نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط مثل وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و غیره.

منابع

- خنیفر، حسین و همکاران (۱۳۸۹). مبانی تحول بنیادین نظام آموزش و پرورش، تهران: انتشارات نورالثقلین.
- ضیایی پرور، حمید (۱۳۸۸). تکنولوژی کاربردی، تهران: انتشارات هفت تبلیغ.
- رشیدی‌پور، علی (۱۳۹۳). جهانی‌شدن فرهنگ و اخلاق، تهران: انتشارات مرکز ملی جهانی‌شدن.
- آهنگیان محمدرضا (۱۳۸۷). مدیریت دانش در سازمان‌های آموزشی، تهران: انتشارات اندیشه عصر.
- کفاح حمیدرضا (۱۴۰۲). هوش مصنوعی، تهران: انتشارات عابد.
- داگلاس، فیشر (۱۴۰۰). آموزش از راه دور، تهران: انتشارات هوش ناب.
- شکرخواه، یونس (۱۳۹۱). فضای مجازی، تهران: انتشارات سمت دانشگاه تهران.
- ملکی، صفی‌اله و عربانی‌دانا، علی (۱۳۹۱). یادگیری کارآمد و مؤثر، تهران: انتشارات پیام‌رسان.